

— Շամախու թեմի Տ. Առաջնորդի անունով, որով հաստատուեց Տ. Ներսէս վարդապետ Տ. Միքայէլեանը նոյն թեմի եկ. ծխ. դպրոցների տեսուչ, 19 մարտի, թ. 578.

— Տ. Ներսէս վարդապետ Տէր Միքայէլեանի անունով նոյն իմաստով, 19 մարտի թ. 579.

— Ս. Էջմիածնի Սինօդի անունով, որով առաջադրուեց Աղէքսանդրապօլի գաւառի Հոռոմ գիւղի Սրապիոն քահանայ Ղազարեանին աձակել հոգևոր կոչումից իւր խնդրի համաձայն, 24 մարտի թ. 603.

— Շրջաբերական կոնդակ Ռուսահայոց բոլոր թեմակալ առաջնորդների անունով, որով պատուիրուեց շրջագայել գէթ 3 տարին մի անգամ իրանց թեմերը քննել ամենայն ինչ և իրանց դիտողութիւնները զանազան հաստատութիւնների մասին ղեկուցանել Ս. Էջ. Սինօդին, 24 մարտի թ. 611—615.

— Խրախուսական և օրհնութեան Թիւրքիոյ Հայոց Ամեն. Պատրիարք Տ. Եղեշէ արքեպիսկոպոս Գուրեանի անունով վերստին Պատրիարքական աթոռ դարձի առթիւ, 15 մարտի թ. 531.

Հայրապետական Պարգէւներ

Կոնդակ Ս. Երուսաղէմի վանքի միաբան Տ. Եղիշէ եպիսկոպոս Զիլինկիրեանի անունով, որով եպիսկոպոսական Պանակէ կրեւու իրաւունք շնորհուեց, 3 մարտի թ. 431.

ՍԻՆՕԴԻ ՕՐԱԳՐԱԿԱՆ ՎՃԻՌՆԵՐԸ

Փետրվարի 1-ին Սինօդը լսեց Սամուէլ և Եւդոկիա Շլակման հրէաների դրաւոր խնդիրը իրենց հայ—լուսաւորչական եկեղեցու ծոցը ընդունելու մասին և այս առթիւ որոշեց, շրջաբերական հրամանով բացատրել բոլոր կոնսիստորիաներին նախ որ հրէաներին հայաստանեայց եկեղեցու ծոցն ընդունելիս անհրաժեշտ է պահանջել խնդրատունե-

րից ծննդեան վկայական, միանգամայն ի նկատի ունենալով միշտ Սինոդիս անցեալ տարուայ նոյեմբեր 13-ի շրջաբերականը նոյն խնդրի վերաբերութեամբ և երկրորդ՝ եթէ խնդրատու հրէաները պատկուած են հրէական ծէսով, նոյա ամուսնութիւնը վաւերական ճանաչելով հանդերձ՝ պէտք է օրհնել պսակը Հայաստանեայց եկեղեցու ծիսի համաձայն, որ համապատասխանում է և Օրին. XI հատ. I մասի 22 յօդուածի իմաստին: Թ. 55.

— 3-ին Սինոդը, լսելով Վեհափառ Կաթողիկոսի սոյն տարուայ յունուարի 22-ի № 22 կոնդակը, որոշեց. նախ՝ տալ Զուարթնոցի աւերակների վանահայր Տ. Խաչիկ վարդապետին ժապաւինեալ մատեան և պատուիրել արձանագրել նրանում՝ մուտքը և ելքը և տարուայ վերջին ներկայացնել Սինոդ ի զննութիւն, և երկրորդ՝ պատուիրել նոյն վարդապետին Ս. Հովսիփմէի վանքի վանահայր Տ. Գարեգին վարդապետի հետ ցուցակագրել մանրամասն Զուարթնոցի կալուածը, գոյքը, կահ-կարասին և անասունները, ցուցակի իսկականը պահել իւր մօտ, իսկ նրա վաւերական պատճէնը, ցուցակագրողների ստորագրութեամբ ներկայացնել Սինոդին: Թ. 69.

— 8-ին Սինոդը, լսելով Բագուեցի Աւետիս Բալայեան Ղուկասեանցի 60,000 ա. կտակի մասին զեկուցումը, որոշեց. որովհետեւ բարեյիշատակ Աւետիս Ղուկասեանի կտակի ճիշտ իմաստի համեմատ յիշեալ դրամագլուխները (60,000 ա.) պիտի յանձնուեն Ս. Էջմիածնի վանքին հանգուցեալի կամքի համաձայն գործադրելու և կտակը կատարող նշանակուած են Ազգիս Վեհափառ Հայրապետը և Մ. Աթոռի Հոգեւոր ձեմարանի Վարչութիւնը, ուստի Վրաստանի Հայոց առաջնորդի ձեռքով պահանջել հանգուցեալ Ղուկասեանի կտակակատարներից առանց յետաձգելու մատուցանել Սինոդիս կամ 60,000 ուրբի դրամագլուխը կամ՝ եթէ այդ դրամն արդէն պահ է տուած որ և է բանկային հաստատութեան, վերջինս անդորրագրիւր՝ դրամագլուխն ի պահ ընդունած լինելու

մասին, Բացի սրանից տեղեկացնել հանգուցեալ Ղուկասեանի կտակակատարներին, որ եթէ նրանք որ և է ցանկութիւն ունին յայտնելու կտակած գումարի գործադրութեան մասին, կարող են այն մատուցանել ի գիտութիւն և ի տնօրէնութիւն Նորին Սրբութեան: Թ. 97.

— 24-ին Սինօդը, լսելով Նորին Սրբութեան ամսոյս 18-ի № 357 կոնդակը, որոշեց. Նորին Սրբութեան կոնդակի համաձայն Սինօդիս անդամ Տ. Յուսիկ վարդապետին քառամսեայ արձակուրդ ստացած լինելու պատճառով բացակայ համարել Ատենիս նիստերից մինչև տարւոյո յունիսի 18-ը, յանձնելով կառավարչական Մասի կառավարութիւնը Տ. Յուսիկ արքեպիսկոպոսին մինչև Տ. Յուսիկ վարդապետի վերադարձը: № 135.

— 10-ին Սինօդը, լսելով Շուշու գաւառի Խնձորստան գիւղացի ճեմարանաւարտ Յակովբ Տէր-Յովհաննիսեանի խնդիրը քաջանայ ձեռնադրելու համար, որոշեց. թոյլ տալ Ղարաբաղի կոնսիստորիային ընդունել Խնձորստան գիւղի բնակիչ Յակովբ Տէր-Յովհաննիսեանցին հոգևոր կոչման մէջ՝ նոյն գիւղի քաջանայ ձեռնադրելու համար, իսկ ձեռնադրութեան համար տալ առաջադրութիւն Շամախու թեմի Առաջնորդ Տ. Անանիա արքեպիսկոպոսին: Ընծայացուի վկայականները վերադարձնել Ղարաբաղի կոնսիստորիային: Թ. 98.

— 17-ին Սինօդը, լսելով Հադրութ գիւղի բնակիչ Թեմուր Տէր-Մովսիսեանի խնդիրը քաջանայ ձեռնադրելու համար, որոշեց. նկատի առնելով նախ՝ որ Արշակ քաջանայ Ոսկանեանցը թեմական իշխանութեան և ծխականների թոյլտուութեամբ հեռացած է արդէն Հադրութ գիւղից, ուրեմն այդ գիւղում մնում են միայն երկու քաջանայ, և երկրորդ՝ որ Հադրութի նման բաղձամարդ գիւղում անհրաժեշտ է ունենալ դպրոցաւարտ քաջանայ՝ ուստի թոյլ տալ Ղարաբաղի կոնսիստորիային ընդունել Թեմուր Տէր-Մովսիսեանին հոգևոր կոչման մէջ ձեռնադրելու Հադրութ, Քոչքէկ և Մէլիքջանլու գիւղերի

Համար քահանայ և յանձնարարել Շումախու թեմական Առաջնորդին կատարել Տէր-Մովսիսեանցի ձեռնադրութիւնը, թ. 124. վկայագիր ունենալ նշանակել:

— Նոյն օրը Սինօդը, լսելով Վեհափառ Կաթողիկոսի փետրուարի 15-ի № 352 կոնդակը, Երուսաղէմի Ս. Յակովբեանց Աթոռի պատրիարքական Կ. Պօլսի Փօխանորդ՝ Տ. Եղիշէ ժ. վարդապետ Զիլինկարեանին եպիսկոպոս ձեռնադրելու մասին, որոշեց. յանձնարարել Մայր Աթոռի միաբան Տ. Արիստակէս վարդապետին երգուեցնել Տ. Եղիշէ ժ. վարդապետին Ս. Իջման սեղանի առաջ ահմատ նուաժ կարգով առաջիկայ շաբաթ օրը, նոյն ամսոյ 24-ին, առաւօտեան ժամը 11-ին, թ. 127.

Մարտի 8-ին Սինօդը որոշեց. Վեհափառ Հայրապետի հաստատած նախահաշիւների պատճէնը ուղարկել Մ. Աթոռի Վանական կառավարութեանը և ազարակի կառավարչին ի գործադրութիւն, պատուիրելով նախ՝ նախահաշուից դուրս ինքնագլուխ, առանց Սինօդի կանխագոյն թոյլտուութեան ծախսեր չանել և երկրորդ՝ մի յօդուածի գումարը չը գործադրել միւս յօդուածի տեղ: թ. 154.

Նոյն օրը Սինօդը, լսելով Վեհափառ Կաթողիկոսի մարտի 3-ի № 444 կոնդակը, միաբանական նոր ընտրութիւնների մասին, որոշեց. նախ՝ ազատ համարել Տ. Իսահակ վարդապետին տպարանի տեսչի պաշտօնից և կարգել նրա տեղը Տ. Արտակ վարդապետին, պատուիրելով առաջինն՝ յանձնել և երկրորդին ստանալ օրինական ցուցակով Սինօդիս անդամ՝ Տ. Սահակ վարդապետի ներկայութեամբ տպարանի բոլոր գոյքը, հաշիւները, գործերը և առձեռն դրամը և ցուցակը ներկայացնել Ատենիս. երկրորդ՝ Տ. Ղեոնդ եպիսկոպոսին, բառնալ եղծած կտորը, ազատ համարել Վանական կառավարութեան նախագահութիւնից և կարգել նրա տեղը Տ. Ներսէս վարդապետ Մելիք-Թանգեանին. և երրորդ՝ պատուիրել Սինօդիս գանձապահին տալ Տ. Ներսէս վարդապետին ռո-

ճիկ նոր պաշտօնի համեմատ, ամսական յիսուն ռուբլի և սննդագրամ՝ պաշտօն ստանձնելու օրից, Տ. Իսահակ վարդապետին ռոճիկ և սննդագրամ՝ մինչև նոր պաշտօնատեղին ճանապարհ ընկնելու օրը և ճանապարհածախս Սինօգիս շրջաբերականի համաձայն փոխարինաբար և ապա յետոյ պահանջել Ս. Խաչ վանքի արդիւնքից, Բեսարաբիայի կոնսիստորիայի ձեռքով, և Տ. Արտակ վարդապետին՝ պաշտօնի համեմատ ռոճիկ և սննդագրամ՝ այս մարտի 1-ից։ Թ. 157.

Նոյն օրը Սինօգը, լսելով Ճալէթի վանքի կալուածքը, այն է՝ վարելահողերը, թթիններ շատառը և ուխտաւորների արդիւնքը 6—9 տարի ժամանակով կապալով տալու մասին զեկուցումը, որոշեց, պատուիրել Ղարաբաղի կոնսիստորիային տնօրինել կապալով տալու հրապարակական աճրդախօսութեամբ Ճալէթի վանքի անտառի, թթիների և այլ արդիւնքները, սկսելով աճուրդը տարեկան երեք հարիւր ռուբլուց, ինն տարով։ Անտառի շահագործումը պիտի լինի արքունի անտառների համար հաստատուած կարգով։ Թ. 161.

Մարտի 1-ին Սինօգը, լսելով հանգուցեալ Կիւրեղ վարդապետի թողած գոյքի մասին զեկուցումը, որոշեց. Որովհետև հանգուցեալ Կիւրեղ վարդապետի գոյքը արդէն ստացուած է և յանձնուած ի պահ ում որ պէտք է, ուստի այս գործը կարճել և ժամանակին տալ Սինօգիս գիւանը պահելու։ Թ. 173.

Մարտի 15-ին Սինօգը, լսելով մահմեդական Հումբաթ Մահմէտ օղլու խնդիրը հայ-լուսաւորչական եկեղեցու գիւղը ընդունելու մասին, որոշեց, Վերադարձնելով գործը, պատուիրել Վրաստանի Հայոց կոնսիստորիային կարգադրել ընդունել խնդրատու Հումբաթ Մահմէտ օղլուն հայ-եկեղեցու գիւղը և կատարածի մասին յայտնել Սինօգիս։ Թ. 177.

